

Termes de referència per a l'avaluació externa del programa “El dret a migrar i refugi: el camí impossible”

Entitat executora del programa: Quepo SCCL

Títol del programa: El dret a migrar i refugi: el camí impossible

Cobertura geogràfica: Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona, a tot el territori Espanyol (Madrid, Bilbao, Granada...) i altres països de la UE. Dimensió nacional i internacional de bona part de les activitats, participació de moviments i enfortiment d'incidència política amb organitzacions estratègiques.

Durada del projecte: 01/12/2022 al 30/11/2024. L'avaluació tindrà una durada de 5 mesos, entre novembre 2024 i abril 2025.

Tipologia d'avaluació: Avaluació externa. Exercici d'avaluació transversal orientat als anàlisis d'implementació i cadena de canvis (impacte i resultats)

Pressupost del projecte: 518.019,00 € (dels quals l'ACCD finança 400.000,00 euros)

Pressupost per a l'avaluació: 8.000,00 euros (+ iva)

Responsable de la gestió de l'avaluació: pendent

Contingut

1. Antecedents, justificació i propòsit de l'avaluació
2. Abast de l'avaluació
3. Criteris i preguntes d'avaluació
4. Enfocament metodològic que guiarà l'avaluació
 - 4.1. Enfocament global
 - 4.2. Mètodes i eines per a l'avaluació
5. Fonts d'informació disponibles per a l'avaluació i orientació metodològics
6. Procés de l'avaluació: calendari, suport logístic i pressupost
7. Perfil de l'equip d'avaluació (qualificacions i habilitats necessàries)
8. Gestió del procés d'avaluació
9. Productes esperats
10. Pla de difusió i responsabilitats per compartir i utilitzar els resultats
11. Procés de selecció de la persona avaluadora o equip d'avaluació i expectatives per a la proposta d'avaluació

1. Antecedents, justificació i propòsit de l'avaluació

Presentació, àrees de treball i línies estratègiques

Quepo és una entitat especialitzada en projectes de comunicació social i producció audiovisual, desenvolupa campanyes de sensibilització i estratègies de transformació social sobre temàtiques socials i polítiques, tant locals com globals, des de l'enfocament de drets humans, la justícia social, la igualtat de gènere, la no discriminació, el medi ambient i el respecte a la diversitat i la interculturalitat.

L'organització aposta per un sistema econòmic respectuós amb les persones, el planeta i els territoris sota criteris democràtics, d'horitzontalitat, transparència, equitat i participació. Aquesta és una aposta col·lectiva que ens ha portat a participar de diferents espais i projectes que treballen amb aquests i per a aquests valors i principis.

Al llarg de més de 15 anys, hem dut a terme diversos projectes relacionats amb aquells col·lectius especialment afectats per la vulneració de drets, tal com el dret a la igualtat i no discriminació, el dret a migrar i refugi, o tangencialment amb la comunitat nouvinguda, entre d'altres. Aquesta experiència ens ha permès, d'una part, especialitzar-nos en l'àmbit, tenint molt clar que les campanyes de sensibilització adreçades al públic palanca (aquell que pot propiciar canvis factibles, al mateix temps sensibilitzant l'entitat) han de tenir sempre un enfocament feminista, interseccional i de drets humans, i, d'altra, ens ha aportat les eines necessàries per generar relats humanitzadors i empoderadors d'aquells col·lectius que pateixen aquestes vulneracions de drets (especialment les dones i els menors).

Antecedents del projecte

El programa “el camí impossible” neix d’una continuació natural d’accions iniciades en el passat, amb l’actual suport de l’ACCD. S’inscriu dins d’una estratègia més ampla de l’entitat ([Estratègia de Drets Humans i de Justícia Global 2021-23](#)), el pla de treball 2022-2023 on s’estan portant a terme diversos projectes vinculats a la qüestió del dret a migrar i refugi (canvi de percepcions, i narratives, sensibilització i incidència) i les seves derivades i conseqüències (per exemple, l’impacte amb el projecte [Qui Sóc](#), que incorpora una visió del col·lectiu de joves migrants extutelats construïda des de dins, amb les seves pròpies reflexions i vivències; o el reportatge [Diambar](#) feminismes en moviment al Senegal on es visibilitzen tres projectes del Fons de Dones, entre altres...).

En aquest context d’actuació es concreten una sèrie d’objectius estratègics. Aquests termes de referència per l’avaluació s’emmarquen dins dels OE 2 i OE 4. orientats a l’operativització de la informació i a les accions de sensibilització i mobilització a curt, mitjà i llarg termini.

Presentar el projecte pel que fa a objectius generals i objectius específics, la cobertura geogràfica i l’abast temporal.

L’**objectiu general** del projecte és el de contribuir a avançar en la garantia dels drets fonamentals de les persones migrades, refugiades i sol·licitants d’asil a l’estat de espanyol. Davant aquest objectiu el programa aspira a incidir en les causes estructurals de vulneració dels drets assenyalats anteriorment, i, per això, es planteja com a **objectiu específic** impulsar un canvi de percepció entre la ciutadania i les institucions pel que fa a la inexistència de Vies Legals i Segures (VLiS) i la necessitat de garantir-les, de manera que diferents grups d’actors clau (polítics, govern, ciutadania, mitjans de comunicació) tendixin al reconeixement de la necessitat de facilitar VLiS, i pressionar des dels seus àmbits d’acció per a garantir-les.

El projecte està dissenyat per desplegar accions en quatre dimensions: recerca, sensibilització, formació i incidència política.

Aquesta proposta s'emmarca en una realitat caracteritzada per una vulneració de drets que es produeix en un context de polítiques locals, estatals i globals, on la ciutadania organitzada i no organitzada se situen de diferents maneres en funció de les informacions i capacitats que tenen.

La nostra intervenció té l'objectiu clar d'influir sobre aquestes comunitats, aportant informacions, relat i capacitats clau per a poder enfortir el suport a les polítiques d'asil que garanteixin els drets humans. Sota aquests objectius s'estructuren al seu torn els:

Titulars de drets - enforceixen el seu coneixement i s'empoderen a través de diferents accions: de testimoniatge, denúncia, informació i incidència política, sent part impulsora d'aquest procés de transformació.

Titulars de responsabilitats - augmenten el coneixement (i la sensibilitat) sobre la inexistència de VLiS, les violències, i la necessitat de canvis gràcies i a través de diferents eines de sensibilització i incidència. Canvi en les percepcions, coneixements i emocions cap a una actitud reivindicativa i de defensa dels drets fonamentals i d'unes millors polítiques.

Titulars d'obligacions - assoleixen un canvi en les percepcions i capacitats que pot generar a mitjà i llarg termini modificacions en polítiques migratòries. Generar un canvi en els coneixements i capacitats (a través de la dimensió de recerca, sensibilització i incidència) declinada cap a una postura en defensa i respecte als drets humans, especialment, els drets de les persones migrants i refugiades. Posicionaments proclius a polítiques de respecte als drets humans.

Resultats:

- Donar a conèixer històries i obtenir evidències sobre les dificultats de les persones titulars de drets per a fer ús de VLiS i sobre els drets que es vulneren actualment en matèria de migració i asil i posar-les de manifest a fi de capacitar als diferents aliat/s (titulars de responsabilitats i obligacions) per a garantir l'exercici dels drets d'aquests col·lectius (TD) que veuen sistemàticament violats els seus drets.
- Evidenciar les violacions de drets i la inexistència de VLiS a Espanya i a la UE
- Elaborar materials de sensibilització i d'incidència que incrementin les capacitats dels col·lectius organitzats i no organitzats (TR) per abordar la qüestió de les VLiS. Enfocament a un ús transformador.
- Aconseguir que les informacions clau i la generació de debat arribin i impactin al màxim de persones (a través d'eines com la webdoc; entre d'altres; com la recerca, articles...)
- Canvi de marc narratiu i de coneixement en la ciutadania, i per a la incidència. Canvi en l'estat d'opinió (procés a mitjà i llarg termini).
- Balanç de l'impacte en el procés transformador – eix central i transversal al programa.

El programa actualment en execució i objecte d'estudi d'avaluació, que tindrà una **durada de 24 mesos**, s'implementarà a tot el territori català, i espanyol: Barcelona, concretament, però també a Girona, Lleida i Tarragona; Madrid, Granada, Bilbao, entre d'altres. I fora de l'Estat, principalment a països fronterers i altres països de la UE. La idea és posar en marxa una estratègia de sensibilització i empoderament dels col·lectius que ens permeti continuar treballant en la multiplicació dels efectes/ impactes més enllà de la durada, incidint en el canvi de percepció, procliu a què es garanteixin les VLIS i en defensa del dret a migrar i al refugi.

És per aquest motiu que l'**avaluació d'impacte i resultats que durem a terme per un equip avaluador extern** juntament amb personal implicat en el procés i la gestió de l'organització, cobra tota la importància en aquest moment clau del programa.

Entenem l'avaluació com una part molt important del programa, transversal a aquest, que permet extreure aprenentatges i recomanacions molt valuoses per a futures propostes. Així mateix, l'entendem com un procés viu al llarg del programa que permet mesurar els efectes i canvis de percepció social produïts, involucrant a diferents actors clau, entitats i col·lectius vinculats en cada una de les fases. Mitjançant l'avaluació d'impacte ens volem preguntar qüestions que responen a la transformació, als processos de canvi, als principals desafiaments, als resultats, a lliçons que es poden extreure, a les necessitats detectades, a l'eficiència i eficàcia de les actuacions, a si s'està aconseguint (sensibilització i incidència) el que es proposava i en quina mesura, a quines metodologies i eines estan sent clau per aconseguir-ho, etc. S'avaluarà també el procés de col·laboració.

L'avaluació serà d'impacte i resultats amb els titulars de drets, responsabilitats i obligacions del programa i estarà orientada a obtenir la següent informació:

- (1)** Determinar les conseqüències més àmplies i duradores del programa
- (2)** La continuïtat dels beneficis generats (canvis positius) i comprendre els factors i causes (negatives) que han influït durant l'execució en el context en què es desenvolupen
- (3)** El grau de vinculació i la multiplicació (viralització) dels impactes (influència en el relat social, generació de línies d'opinió més coherents...)
- (4)** Abast de les metes quantitatives i qualitatives, i l'efectivitat de l'estratègia de comunicació, sensibilització i incidència utilitzada.
- (5)** Capacitat de les parts en la creació de noves eines amb un relat potent, real, convincent i posant al centre les persones que han vist vulnerat el seu dret a migrar i al refugi.
- (6)** L'eficiència dels processos utilitzats per assolir les fites previstes.

En combinar l'avaluació d'impacte i resultats, s'obté una visió completa del desenvolupament i els efectes del programa, la qual cosa ens permet entendre els impactes a un termini mitjà i llarg, així com els resultats concrets que s'han obtingut, i ens proporciona informació valuosa per la presa de decisions, la rendició de comptes, la sostenibilitat i la millora continuada.

Amb l'avaluació final també es pretén:

(7) Proporcionar recomanacions i accions de millora pertinents d'acord amb els aprenentatges externs de l'acció en els següents camps:

- Corregir i millorar l'execució del programa de forma continuada incorporant en les diferents fases els *feedbacks* recollits de les persones participants, implicades en l'avaluació (a través dels tallers, formularis, sessions...)
- Pertinència de les estratègies d'intervenció i de la metodologia triada en les diferents fases d'execució
- La continuïtat de l'acció més enllà del programa i el paper dels actors clau en la transformació socials generada.

Més enllà de ser un requisit de la subvenció, la present avaluació té els següents propòsits:

- Avaluar quin impacte ha tingut l'actuació, quins canvis de percepcions ha pogut generar i com adaptar les subsegüents accions comunicatives i d'incidència als resultats obtinguts.
- Identificar amb més claredat quins aspectes metodològics realment contribueixen de forma positiva, i quins no, és clau per aprendre en la construcció d'estratègies transformadores i millores en el futur.
- Mesurar en quina mida s'han assolit els objectius establerts al programa. Aquesta part implica avaluar si s'han obtingut els productes i els serveis planificats (i en quina mesura) i si s'han assolit els indicadors objectivament verificables de desenvolupament, aconseguint els resultats esperats.
- Comprendre el canvi; mesurar la capacitat de modificar l'estat de les coses. Anàlisi sobre els canvis produïts i l'impacte que té en els TD; TR i TO.
- Millorar en la presa de decisions a partir de la identificació de components i/o estratègies del programa que han tingut més èxit i quines àrees poden requerir ajustos o millores
- Identificar factors que han contribuït a la bona praxi i quins no per tal d'evitar o replicar en el futur.
- Rendició de comptes de cara als col·lectius implicats

Les potencials persones usuàries de l'avaluació són els titulars de responsabilitat (ciutadania organitzada i no organitzada, entitats del tercer sector implicades en la defensa del dret d'asil i migració, altres entitats i moviments de base, professionals acadèmics, periodistes i mitjans de comunicació...) i obligacions (institucions administratives i responsables polítics) per a la continuïtat del procés de sensibilització i incidència política de forma sostenible a mitjà i llarg termini, i d'una forma autònoma i independent del suport brindat pel programa.

2. Abast de l'avaluació

L'abast temporal de l'avaluació és des **del 30/11/2024 fins al 30/04/2025**. L'avaluació que durem a terme és una **avaluació final, d'impacte i resultats, externa i participativa**. Per tant, la fase del programa en què es centra és principalment la fase de modelització, d'implementació i també en la fase de resultats (eficiència i continuïtat) i medició d'impacte (canvis en el curt-mitjà-llarg termini) previ i posterior.

L'àrea geogràfica del programa, com ja s'ha assenyalat, és a tot el territori de l'Estat: Barcelona, principalment, però també a altres municipis de Catalunya (Girona, Lleida, Tarragona) i altres ciutats de l'Estat entre algunes d'elles: Madrid, Granada, Bilbao. També hi ha una dimensió internacional (implicada de forma directa i indirecta) amb els processos de recollida d'entrevistes en el marc de la recerca com a recollida d'evidència en dades quantitatives i qualitatives i a partir de les activitats i accions d'incidència política en la implicació d'organitzacions que tenen un abast més enllà de les fronteres locals i nacionals.

Els objectius de l'avaluació són els següents:

1. Analitzar i extreure lliçons i elements de reflexió i aprenentatge (conclusions) sobre el grau d'assoliment de l'objectiu específic establert en el programa, així com fer recomanacions d'ajust que puguin reorientar el treball del procés transversal. Mesurar l'impacte aconseguit en el canvi de percepció impulsat sobre la inexistència de les VLiS i el camí per a garantir-les.
2. Determinar l'efectivitat en la implementació de les activitats planificades del programa i si s'han produït els resultats esperats.
3. Analitzar la rellevància i pertinença del programa amb relació a les necessitats i context específic i la seva adequació a les condicions de cada moment (tenint en compte l'any electoral que l'acompanya).
4. Mesurar el grau de transversalització del programa i les aliances construïdes per generar aquest canvi de percepció sobre les VLiS a múltiples nivells (societat civil organitzada, ciutadania, institucions...).

5. Aportar recomanacions que puguin ser d'utilitat per a l'entitat subvencionada i per al col·lectiu que en forma part per tal de millorar de cara a futures accions de recerca, sensibilització, incidència política, formació i mobilització pel dret a l'asil i garantia de VLIS.

3. Criteris i preguntes d'avaluació

A continuació proposem els següents criteris d'avaluació i les preguntes clau corresponents que s'espera que l'estudi d'avaluació clarifiqui, considerant cadascun dels àmbits avaluats – execució, resultats i impacte –.

Àmbit d'execució:

A mesura que es van fent els contactes, trobades i treball en cada una de les fases es van posant en ús les eines de seguiment i avaluació d'impacte dissenyades, per a recollir dades dels actors clau que hi participen.

Com a part de la metodologia de transformació que ens proposem fer una medició de l'impacte continuada en el temps. És important també aquí analitzar el grau, la forma i la **qualitat de participació**, dels components avaluats (TD, TR, TO) per mesurar posteriorment la capacitat transformadora del programa. Aquests criteris de participació en l'avaluació, i d'acord amb l'EGiBDH, s'entenen com la capacitat del programa per implicar de forma significativa als diferents col·lectius.

L'anàlisi del criteri contindrà les següents preguntes: (exemples)

- S'han identificat correctament als actors de la problemàtica?
- Com han participat els diferents col·lectius en les diferents fases (identificació, planificació, disseny de metodologies, execució accions i seguiment o avaluació) i quin impacte ha tingut aquesta implicació en el programa? Quin nivell i tipus de participació han tingut els diferents titulars al llarg de l'actuació?
- S'han previst espais i formats de debat, intercanvi d'idees, coneixements prèviament-durant-posteriorment?
- Quin ha estat el grau de coordinació entre els principals actors del programa?
- Hi ha hagut una intervenció equitativa des d'una mirada interseccional i feminista?
- En quina mesura l'execució del programa és coherent amb el context i la problemàtica identificada?
- En quina mesura les persones titulars de drets han rebut l'impacte i s'han beneficiat de les accions del programa?

Àmbit de resultats:

Eficàcia: Analitza de manera sistemàtica els principals assoliments del programa amb relació amb els objectius plantejats i els resultats esperats. Es consideren tant aquells objectius i resultats plantejats a l'inici del programa com aquells incorporats al llarg del procés d'execució i en l'exercici de reorientació.

L'anàlisi del criteri contindrà les següents preguntes: (exemples)

- Quin ha estat el rol de Quepo en la coordinació, lideratge i/o implementació del programa?
- Han estat ben aprofitats els espais de coordinació del programa?
- La metodologia utilitzada per al monitoratge i seguiment del programa ha sigut l'adequat?
- En quina mesura els indicadors i fonts de verificació identificats inicialment garanteixen un seguiment i avaluació continuada del programa?
- Quins han estat els primers efectes o canvis observables fruit de l'execució de les diferents activitats clau i resultats associats sobre els titulars de responsabilitat, obligacions i drets?
- Han estat eficaços els canals de comunicació establerts del programa garantint la perspectiva EGiBDH?
- En quina mesura s'han incorporat les evidències de la recerca en el marc global?
- En quina mesura les accions de recerca, així com les accions de sensibilització i incidència (política, social, mediàtica...) han influenciat a les persones destinatàries? (identificar evidències, pràctiques, exemples...).

Àmbit d'impacte:

Mesurar l'impacte (rellevància) i determinar l'**efectivitat i eficiència:** Analitza els efectes que provoca el programa en l'àmbit en què s'ha desenvolupat l'acció amb relació a l'assoliment dels objectius plantejats.

Analitzar en quina mesura la nostra intervenció ha contribuït a millorar la situació estructural (protecció i garantia) dels drets humans en el context. Identificar els efectes generats per a la intervenció, positius o negatius, esperats o no, directes i indirectes, col·laterals i induïts. Identificar els possibles impactes que el programa pot crear en el mitjà i llarg termini i factors que hi poden incidir.

L'anàlisi del criteri contindrà les següents preguntes: (exemple)

- S'ha aconseguit un impacte satisfactori o semblant a l'esperat amb la campanya de comunicació, sensibilització i incidència?
- En quina mesura el programa ha influït en el canvi d'opinió pública (titulars de responsabilitats) en l'àmbit d'asil, refugi i migració?
- S'han aconseguit línies de relat valuoses (i fiables) per fer-ne comunicació/sensibilització?
- El treball en espais "intermedis", comissions parlamentàries, representants de partits, etc. han donat peu a oportunitats, noves comunicacions o col·laboracions? S'han donat posicionaments més clars per part d'algun/a representant o institució, a partir del treball d'incidència realitzat?
- S'ha produït algun canvi específic pel que fa a normatives o posicionaments polítics, socials o mediàtics respecte a la garantia del dret d'asil?
- S'ha produït algun canvi de predisposició a defensar la garantia de VLIS entre la ciutadania o persones que pertanyen a alguna organització, moviment, plataforma, institució?
- El programa ha utilitzat eficientment els recursos disponibles (temps, pressupost, socis-actors implicats, personal, etc.)?
- Els costos previstos estan clarament justificats i són raonables? Es tracta de valorar aspectes com: és coherent la relació entre els costos i les activitats realitzades i resultats aconseguits? S'hauria pogut ampliar l'impacte amb els mateixos recursos?
- S'han implementat estratègies de gestió eficients per obtenir els resultats desitjats?
- Quins han estat els punts febles o amenaces que han estat limitant que el programa generés processos de canvi? Quines han estat les fortaleses i oportunitats que han facilitat que el projecte generi processos de canvi? Quines són les condicions necessàries que se'n desprenen per poder generar els canvis esperats (cadena de canvis)?
- Quines són les estratègies i mecanismes (Teoria de canvi) que es poden implementar en el futur per tal d'incrementar l'impacte i l'abast global del programa (anàlisi en clau de TD, TR i TO)?
- Quins components de l'estratègia continuen sent vàlids i adequats i quins caldria revisar per tal de contribuir a incrementar l'impacte i l'abast global del programa?

Transformació social: S'analitzarà en quina mesura els resultats de l'acció efectivament han generat transformacions en les relacions de poder, l'exercici dels drets, les actituds i comportaments i la capacitat dels titulars de drets i d'obligacions de comprendre i d'implementar una cultura de promoció de drets en condicions d'equitat.

Continuïtat: S'entén com la capacitat de l'actuació per contemplar i reaccionar als factors externs (socioculturals, institucionals, econòmics, polítics, ecològics) que condicionen la seva viabilitat i asseguruen la continuïtat un cop finalitzada la intervenció de l'entitat executora. En aquest sentit, es considerarà la capacitat del programa per generar processos sostinguts d'autogestió.

L'anàlisi del criteri contindrà les següents preguntes: (exemples)

- En quina mesura s'han generat mecanismes i productes per reproduir els coneixements i capacitats generades, de manera autònoma?
- Quines són les tendències positives referides als impactes profunds, multiplicadors i duradors per al programa? Quins resultats i impactes poden mantenir-se? Quins no? Caldria una actuació de seguiment i suport per assentar els canvis? Què és proposaria? Quines serien les perspectives al llarg termini?
- El context i les institucions locals (titulars de responsabilitats i d'obligacions) donen suport als efectes de la intervenció a curt i mitjà termini? Es tracta de valorar si les polítiques locals, autonòmiques i nacionals faciliten la continuïtat dels efectes del programa?
- Els actors estratègics vinculats al programa tenen capacitat per a promoure els efectes positius?

4. Enfocament metodològic que guiarà l'avaluació

4.1. Enfocament global

La persona avaluadora concretarà la proposta metodològica d'avaluació incorporant l'EGiBDH i basant-se en els propòsits i els objectius de l'avaluació. S'incorporaran i es tindran en compte els resultats i impactes en les relacions de gènere i les dimensions dels drets humans. És responsabilitat de l'equip avaluador integrar l'EGBDH mitjançant els criteris, les preguntes d'avaluació i els indicadors de cadascuna de les preguntes previstes, de tal manera que es garanteixi que s'assoleixen evidències dels efectes de la intervenció en les relacions de gènere i la situació dels drets humans, especialment dels drets de les dones, abans i després de ser implementades.

Es tindrà en compte la participació activa dels titulars de drets, i especialment de les dones, com un element clau per enfortir les seves capacitats i per promoure l'apoderament i enfortiment de capacitats. També la participació dels titulars de responsabilitats i d'obligacions per mesurar el grau de canvi en la seva percepció sobre (la inexistència) de les VLiS. És responsabilitat de la persona avaluadora establir un sistema d'avaluació clar, transparent i participatiu per tal de fomentar la rendició de comptes davant dels col·lectius de la intervenció i la seva participació activa en el procés avaluador.

4.2. Mètodes i eines per a l'avaluació

Triar un enfocament d'avaluació és un pas important en el disseny d'una avaluació, ja que estableix el marc del qual derivaran la metodologia i les eines. La inclusió de les dimensions de drets humans i equitat de gènere exigeix l'ús d'enfocaments específics al llarg del procés d'avaluació. Per al compliment de la seva tasca, la persona avaluadora farà servir la informació disponible al programa i de Quepo. Així mateix, recollirà informació mitjançant reunions/ tallers, enquestes, entrevistes i grups de discussió amb l'equip del programa, investigadors (IDP-GESDI), activistes i defensors de drets humans, periodistes i comunicadors, institucions, organitzacions aliades (entre elles Red Acoge, Alianza por la Solidaridad, Sindicato Mantero...); i altres actors participants en el programa.

En principi s'opta per un anàlisi mixt (quantitatiu i qualitatiu) de la realitat. No obstant això, es deixa a l'elecció de la persona avaluadora incloure en la seva proposta metodològica alguns tipus de mètode d'anàlisi complementari.

Des del programa, es proposen de manera inicial les següents eines de recollida d'informació que podran ser adaptades o modificades en funció de la proposta concreta de la persona/equip avaluadora:

- Anàlisi documental relacionada amb el programa: formularis, annexos, informes de seguiment (actes), altres fonts de verificació, material gràfic i audiovisual de les activitats de la intervenció, plans estratègics, estudi de recerca, informes d'incidència, acords de col·laboració, normes ACCD (justificació tècnica i objecte d'avaluació - bases), webdoc, etc.
- Entrevistes (en cas que sigui necessari)
- Enquestes
- Grups de discussió amb actors clau amb relació a la seva percepció del programa, el desenvolupament del context actual, el rol de Quepo, i els factors de sostenibilitat del programa.
- Observacions

Des de Quepo es vetllarà en tot moment per garantir la confidencialitat i l'anonimat de les persones participants en el grup de discussió, les entrevistes i la resta d'activitats planificades. També es demana que la persona avaluadora actuï amb responsabilitat en relació amb els resultats derivats de l'avaluació i de manera íntegra, si bé l'avaluació es durà a terme de forma participativa i incorporant l'EGBDH garantint que un nombre significatiu del col·lectiu tingui accés al procés avaluatiu i que les seves aportacions quedin adequadament recollides en l'informe final.

5. Fonts d'informació disponibles per l'avaluació i orientacions metodològiques

La persona avaluadora ha de detallar la metodologia que suggereix per respondre a les preguntes d'avaluació.

Per tal de permetre a la persona avaluadora ajustar la seva proposta metodològica al context de l'avaluació i la disponibilitat d'informació, incloem aquí una llista de fonts d'informació, tant de documents de referència disponibles útils per a l'avaluació com de possibles actors implicats, especificant de quina manera poden implicar-se en l'avaluació:

Fonts d'informació:

- Document de formulació del projecte
- Matriu de planificació del projecte i cronograma (reformulat)
- Actes de les reunions i sessions de treball (recerca)
- Acte/s trobades amb altres col·lectius (organitzacions, institucions, etc.)
- Materials elaborats en cadascuna de les fases i dimensions:
 - a. Materials recerca
 - i. Informe final
 - ii. Document de conclusions: orientacions i recomanacions
 - iii. Materials facilitats per al seguiment: notes resum del programa, pla de treball recerca, comunicació.
 - b. Materials sensibilització
 - i. Webdoc
 - ii. Informes d'incidència (elaborats pel grup de recerca)
 - iii. Articles (elaborats per mitjans de comunicació, periodistes)
 - iv. Registre d'impacte en xarxes socials
 - v. Documentació per informar i comunicar
 - vi. Altres materials interactius
 - vii. Enquestes i qüestionaris pre-durant-post programa
 - c. Materials d'incidència
 - i. Informes d'incidència (elaborats pel grup de recerca)
 - ii. Fotografies
 - iii. Llistat de participants en les diferents trobades, tallers establerts visibles a la matriu.
 - iv. Llistat de participants al màsters universitaris especialitzats en migració i drets humans (en les diferents localitats a Catalunya i Espanya)
 - v. Actes de les principals reunions d'enxarxament i incidència
 - vi. Qualsevol altre material important referent a les principals activitats que es vagin executant en el marc del programa

Grups de **població que tenen relació amb el programa** (actors implicats):

- Equip tècnic del programa “El camí impossible”
- Persones migrants, sol·licitants d’asil i refugi que pateixen vulneració de drets fonamentals (al país d’origen, en trànsit i destí), dones refugiades i migrants, col·lectiu LGTBI que pateixen la mateixa discriminació que els empeny a fugir dels seus països durant el procés migratori (Titulars de dret). Són protagonistes subjectes de dret que poden testimoniar les raons i la necessitat de refugi i les vulneracions patides en totes les fases del procés migratori.
- Organitzacions i col·lectius implicats en la defensa del dret d’asil, entre elles alguna de les aliades en el programa: Red Acoge, Alianza por la Solidaridad, APDHA, Coordinadora de Barrios, Stop Mare Mortum, Caravana Obrim Fronteres, Sindicat Manter... Altres organitzacions i moviments que treballen en temàtiques transversals de drets humans, feminismes, ecologismes, defensors/es de drets humans; activistes, mitjans de comunicació (especialment Eldiario.es, però no serà l’únic), acadèmics (grup de recerca GESDI – UB), etc. (Titulars de responsabilitat)
- Institucions i representants polítics locals i estatals (Titulars d’obligacions)

Les **funcions de l’equip tècnic en l’avaluació**:

- Impulsar i liderar el disseny de l’avaluació
- Elaborar els Termes de Referència de l’Avaluació
- Coordinar i realitzar el seguiment del procés i la seva qualitat
- Realitzar la licitació i contractació de la persona avaluadora
- Facilitar la participació d’actors (sent el nexa)
- Facilitar la informació requerida per la persona avaluadora
- Vetllar perquè el procés avaluatiu es realitzi segons allò establert
- Revisió i aprovació dels informes d’avaluació
- Difusió dels resultats
- Altres (que s’acordin)

Per últim, fem esment de les **orientacions generals per la recollida i anàlisi de la informació**:

- Garantir la participació dels diferents titulars implicats de manera directa i/o indirecta en el programa, sempre que sigui possible.
- Respectar el dret de les persones a proporcionar informació i assegurar el seu anonimats i confidencialitat en tot el procés de recollida d’informació.
- Respectar el context

6. Procés de l'avaluació: calendari, suport logístic i pressupost

La metodologia comprèn **quatre fases** i les seves corresponents activitats:

1. Definició, planificació i preparació de la proposta metodològica

La part avaluadora definirà i dissenyarà el procés d'avaluació. En aquest sentit, és concretarà la metodologia per al sistema de seguiment i l'avaluació, es realitzaran sessions de treball per garantir la metodològica per part de l'equip de gestió del programa (Quepo), disseny amb EGBDH que facilitarà la comprensió de canvis estratègics clau. Es treballarà en el consens respecte a les preguntes avaluatives, les eines de recollida i anàlisi de la informació (disponibilitat de totes les fonts de verificació) i l'estructura i contingut de l'informe d'avaluació. Durant aquesta primera fase, s'incorporarà també la planificació dels productes i terminis de l'avaluació. També s'analitzarà la documentació requerida i es duran a terme reunions entre Quepo i la persona avaluadora.

2. Recollida de dades, processament de la informació i elaboració d'estudi d'avaluació (resultats preliminars)

Aquesta segona fase contempla la recollida d'informació segons el disseny, la revisió documental, reunions amb diferents titulars (en cas que sigui necessari). Es recolliran evidències molt precises sobre els processos de canvi i s'iniciarà la reflexió. La part avaluadora informará a Quepo sobre les accions que es realitzi, així com dels resultats i dificultats, a fi i efecte de poder modificar o afegir les accions necessàries per complir els objectius establerts. S'inclou la devolució de resultats (preliminars), i un informe esborrany de treball de camp.

3. Elaboració informe final

Elaboració de l'esborrany de l'informe final (retroalimentació per part de Quepo). S'habilitarà un espai de reflexió entorn de les principals conclusions i recomanacions identificades.

4. Difusió i gestió dels aprenentatges extrets arran de l'avaluació

Durant aquesta darrera fase es realitzarà un informe executiu amb un format breu i comunicatiu amb l'objectiu de ser accessible als titulars principals per part de la persona avaluadora i serà difós per Quepo de manera interna i opcionalment de manera externa (a través de la web, xarxes socials i altres canals comunicatius, a determinar)

La data d'inici de l'avaluació serà el **30 de novembre de 2024, finalitzarà al 30 d'abril 2025** (aproximació estimada de 5 mesos.)

Activitats	Mesos				
	1	2	3	4	5
Entrega d'Informe amb proposta metodològica	X				
Revisió de la documentació	X				
Entrevistes amb els responsables del projecte		X		X	
Grups de discussió i entrevistes (en cas necessari) amb els diferents actors		X			X
Entrega d'Informe de Treball de Camp			X		
Informe d'estudi d'Avaluació intermitja			X		
Reunió de devolució de resultats preliminars amb Quepo			X		
Realització i entrega esborrany d'Informe final				X	
Aportacions "El camí impossible"				X	
Realització i entrega d'informe final amb aportacions incorporades					X
Difusió (Informe executiu)					X
Pla d'acció post avaluació (fin programa)					X

L'equip tècnic d' "El camí impossible", donarà suport logístic durant el procés avaluatiu, facilitant la realització del treball a la persona avaluadora.

El pressupost total de l'avaluació és de 8000 euros (+ iva addicional).

La forma de pagament que s'estableix en la present proposta és:

- El 50% després de l'entrega de l'informe amb la proposta metodològica
- El 50% restant amb l'entrega de l'informe final

En tot cas, el cronograma de pagaments s'acordaran conjuntament entre Quepo i la persona avaluadora. El seguiment econòmic el durà a terme la persona responsable del programa.

7. Perfil de l'equip d'avaluació (qualificacions i habilitats necessàries)

La contractació del servei d'avaluació haurà de complir els següents requisits:

- Formació acadèmica en EGBDH; seguiment i avaluació de projectes i programes
- Experiència demostrable en avaluacions amb enfocament de gènere, drets humans i migracions
- Coneixements tècnics de l'àrea del programa: principis de la gestió del cicle de projectes i els mètodes de treball
- Experiència prèvia demostrable en realització d'avaluacions d'impacte, resultats i externes de programes de sensibilització, incidència política i social.
- Experiència prèvia demostrable en l'avaluació de projectes i programes d'Educació pel Desenvolupament, principalment projectes centrats en migració i refugi.
- L'experiència en la realització d'avaluacions i/o estudis de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) serà un valor agregat.
- En el cas d'un equip d'avaluació, la seva composició d'experts haurà de ser equilibrada, de forma que els diferents aspectes de l'avaluació del programa (mètodes i tècniques d'avaluació) quedin coberts.
- Coneixement demostrable de les polítiques migratòries, d'asil i refugi.

Per tal de mantenir el principi d'independència en l'avaluació, la persona avaluadora **no podrà estar o haver estat vinculat amb la gestió del projecte o amb qualsevol element que el compregui.**

L'equip avaluador haurà de seguir en el procés de realització de l'avaluació els principis que estableix el marc orientador de la pràctica d'avaluació.

Aquests inclouran, entre d'altres, els següents:

- Anonimat i confidencialitat: la persona avaluadora haurà de respectar el dret de les persones i mantenir l'anonimat dels actors que participin en l'avaluació i la confidencialitat de les seves opinions.
- Responsabilitat: la persona avaluadora haurà d'actuar amb plena responsabilitat i assumir les conseqüències que es derivin dels resultats de l'avaluació.
- Integritat: la persona/equip avaluadora haurà de ser meticulosa durant tot el procés d'avaluació i revelar tota la informació derivada de l'estudi d'avaluació.
- Independència: La part avaluadora ha de mantenir la seva independència i actuar com a finalitat del procés de recollida d'informació, declaracions i conclusions sobre la intervenció avaluada.
- Validació de la informació: És responsabilitat de la persona avaluadora assegurar la veracitat de la informació recollida per a l'elaboració de l'informe.
- Incidents: Els problemes que es produeixin durant el treball de camp o qualsevol altra fase de l'avaluació s'han d'informar immediatament a Quepo (com a entitat contractant). En cas contrari, l'existència d'aquests problemes no podrà ser utilitzada per justificar la no obtenció dels resultats establerts en aquests TdR.

- Sancions: En cas de retard en l'entrega dels informes, o en el cas que la qualitat dels informes sigui inferior a l'acordada prèviament, s'aplicaran les sancions previstes en el contracte signat.

8. Gestió del procés d'avaluació

En coherència amb el principi de participació, s'estableix un comitè de seguiment de l'avaluació format per: Sonia Ros (directora Quepo) i Diana Osadci (tècnica del projecte) implicades en l'avaluació. Tenen la responsabilitat de supervisar el procés, prendre les decisions més rellevants, revisar els productes de l'avaluació i assegurar que aquests compleixen els TdR.

Entre les decisions més rellevants que el comitè ha de prendre hi ha:

- La definició del propòsit de l'avaluació, l'abast, el calendari i el pressupost
- La selecció de la part avaluadora
- Les decisions metodològiques (validació durant el procés)
- La validació del treball
- L'aprovació dels TdR
- L'aprovació de l'Informe Final d'Avaluació

La difusió i gestió dels aprenentatges extrets arran de l'avaluació.

9. Productes esperats

Els productes i les dades d'entrega esperats derivats de l'avaluació són (com a mínim) els següents:

1. Informe de concreció metodològica (incloure matriu d'avaluació): inici desembre 2024
2. Informe del treball de camp (en cas necessari que especifiqui les enquestes realitzades, núm. d'entrevistes, etc.): final de gener 2024
3. Informe d'avaluació (versió preliminar): febrer 2024
4. Informe d'avaluació (versió final): final de març 2024- abril 2025
5. Informe executiu (breu per difusió): abril 2025

**Tots els informes aniran acompanyats d'annexos que contindran les fonts de verificació de la consecució dels indicadors plantejats (bases de dades, fotografies, número de participants en activitats, etc.)*

10. Pla de difusió i responsabilitats

Quepo serà l'encarregada de difondre els resultats de l'avaluació a través dels propis canals de comunicació habituals: pàgina web; webdoc, xarxes socials i altres mitjans que es considerin oportuns. També es comptarà amb la persona que dugui a terme l'avaluació per fer alguna sessió de presentació pública dels resultats i elements significatius de l'avaluació. Sense perjudici que l'ACCD pugui difondre els resultats de l'avaluació, e compliment de la base 21.4 de les bases específiques de la convocatòria, segons la qual l'ACCD pot, en l'àmbit de les seves competències i pels seus canals de difusió institucionals, difondre els estudis i/o resultats de l'informe d'avaluació que hagi subvencionat totalment o parcialment.

Les activitats de comunicació per a la difusió dels resultats de l'avaluació són les següents:

- Presentació: Reunió amb persones participants del programa (organitzacions; professionals acadèmics, mitjans i altres col·lectius rellevants) per presentar les conclusions de l'avaluació.
- Preparar butlletins informatius o actualitzacions periòdiques per mantenir a les parts interessades informades sobre l'avanç i els resultats de l'avaluació
- Publicació a la web
- Publicació a les xarxes socials de les conclusions més destacades
- Desenvolupar materials: infografies, càpsules o gràfics (que pot servir per a resumir l'informe)
- Altres...

Un cop completada l'avaluació, l'equip tècnic del programa elaborarà un pla d'acció per donar resposta a les conclusions i recomanacions recollides en l'informe d'avaluació que inclogui una identificació dels punts d'acció acordats amb els col·lectius protagonistes.

- Introducció: Breu descripció del projecte
- Breu resum de les conclusions, recomanacions i observacions (Extret de l'Informe executiu)
- Objectius - s'establiran els objectius específics que es pretén aconseguir amb el pla d'acció
- Punts d'acció i indicadors que permetin a la llarga continuar avaluant el procés
- Activitats i tasques necessàries per a cada punt d'acció i definir la persona responsable de l'acció
- Identificació dels recursos necessaris per implementar el pla d'acció (recursos econòmics, humans, materials, tecnològics...)
- Cronograma: establir el termini de cada activitat per tal de tenir un seguiment adequat
- Definir els mecanismes i eines de seguiment post avaluació (monitoratge del progrés posterior).

11. Procés de selecció de la persona avaluadora o equip avaluador i expectatives per la proposta d'avaluació

A continuació s'estableixen les característiques que ha de tenir la proposta tècnica per presentar-se:

Data límit de presentació de la proposta: La proposta tècnica haurà de **presentar-se electrònicament fins al 20 de juny de 2024 (a les 23:59h, CET) a través**

Via de presentació: Correu electrònic: diana@quepo.org indicant en l'assumpte:
AVALUACIÓ EXTERNA VLIS ACCD2022-24

Expectatives del contingut de la proposta tècnica:

- Portada on s'indica: Nom de la persona o de l'equip avaluador, títol de l'avaluació i dades de contacte
- Proposta metodològica de treball (preliminar) detallada; aquesta secció es considera molt important, s'espera que la part avaluadora detalli la metodologia per a respondre a les preguntes d'avaluació segons les fonts de verificació, informació útil i actors involucrats.
- Adequació a l'EGBDH
- Pla de treball amb calendari
- Proposta de matriu d'avaluació
- Pressupost detallat
- CV (en cas que sigui un equip avaluador, s'haurà d'incloure el Currículum de tots els membres)

Ens posarem en contacte amb la proposta seleccionada abans de 15 dies després de finalitzar el termini de presentació de propostes.

Contacte

www.quepo.org

[ig](#) | [tw](#) | [lnk](#) | [fb](#)

Diana Osadci
diana@quepo.org | +34.931867511
c. Llibertat, 47, baixos
Vila de Gràcia 08012 Barcelona